



Γιώργος Αγγελάκης
Ερευνητής Τμήμα Οικονομίας
& Διοίκησης ΜΑΙΧ
Υπ. διδάκτωρ Τμ. Διοικητικής Επιστήμης
& Τεχνολογίας ΕΛΜΕΠΑ

Γιώργος Αγγελάκης

ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

Περίοδος 2025

Διερεύνηση του προφίλ του αλλοδαπού τουρίστα που επισκέπτεται την Κρήτη

Η έρευνα και ανάλυση υλοποιήθηκε από το Παρατηρητήριο Τουρισμού Δυτικής Κρήτης και συντονίστηκε από το τμήμα Οικονομίας & Διοίκησης του Μεσογειακού Αγρονομικού Ινστιτούτου Χανίων (ΜΑΙΧ), σε συνεργασία με το Εργαστήριο Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διοίκησης του Πολυτεχνείου Κρήτης, το τμήμα Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου (ΕΛΜΕΠΑ) και μέλη του Τμήματος Οικονομικών επιστημών του Πανεπιστημίου Κρήτης.

Το Παρατηρητήριο Τουρισμού Δυτικής Κρήτης, λειτουργεί πάνω από μια δεκαετία με πρωτοβουλία της Περιφέρειας Κρήτης και της Ένωσης Ξενοδόχων Χανίων ενώ συμμετέχει επίσης το Οικονομικό Επιμελητήριο Δυτικής Κρήτης και το Επιμελητήριο Χανίων.

Για την ανάλυση της έρευνας, που διενεργήθηκε στο αεροδρόμιο Χανίων (Ι. Δασκαλογιάννης) έχουν συμπεριληφθεί 3.000 έγκυρα ερωτηματολόγια την περίοδο Αυγούστου - Οκτωβρίου 2025, μεταφρασμένα σε διάφορες γλώσσες, από ερευνητές του ΜΑΙΧ. Η έρευνα αυτή συγχρηματοδοτείται από την Περιφέρεια Κρήτης. Για την ομαλή διεξαγωγή της έρευνας υπάρχει συνεχής υποστήριξη από τη Fraport-Greece και το Προσωπικό του Αερολιμένα Χανίων.

Αναφορά γίνεται στις πιο πρόσφατες αφίξεις αλλοδαπών τουριστών που έχουν δημοσιευθεί από την Fraport-Greece για το αεροδρόμιο Χανίων και από την Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας Ηρακλείου, με σκοπό να αξιολογήσει την έως τώρα φετινή τουριστική κίνηση στην Κρήτη και να τη συγκρίνει με την αντίστοιχη τελευταία περίοδο του 2024.

Ομάδα συγγραφής και ανάλυσης:

- Δρ. Γεώργιος Μπαουράκης, Διευθυντής Μ.Α.Ι.Χ.
- Γεώργιος Αγγελάκης, Ερευνητής Τμ. Οικονομίας και Διοίκησης Μ.Α.Ι.Χ., υπ. διδάκτωρ Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ
- Περικλής Δράκος, ΕΔΙΠ, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Καθ. Κωνσταντίνος Ζοπουνίδης, Ακαδημαϊκός, Διευθυντής Εργ. Συστημάτων Χρηματοοικονομικής Διοίκησης & Ανάλυσης Δεδομένων και Πρόβλεψης του Πολυτεχνείου Κρήτης, Audencia Business School, France

Ομάδα επιστημονικής υποστήριξης:

- Δρ. Κυριάκος Κώτσογλου, Αντιπεριφερειάρχης Τουρισμού και Ηλ. Διακυβέρνησης, Περιφέρεια Κρήτης
- Αν. Καθηγητής Χρήστος Λεμονάκης, Διευθυντής Εργαστηρίου Διοικητικής Οικονομικής και Συστημάτων Αποφάσεων, Τμ. Διοικητικής Επιστήμης & Τεχνολογίας, ΕΛΜΕΠΑ
- Αν. Καθηγητής Γεώργιος Ατσαλάκης, Σχολή Μηχανικών Παραγωγής & Διοίκησης, Πολυτεχνείο Κρήτης
- Καθηγητής Γαγάνης Χρυσοβαλάντης, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Αν. Καθηγητής Ανδρέας Παναγόπουλος, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης

- Επ. Καθηγητής Σπυριδάκης Αθανάσιος, Τμ. Οικονομικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Κρήτης
- Δρ. Σημαντηράκη Βανέσσα, Εκτελεστική Διευθύντρια ΕΛΜΕΠΑ.

ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΧΑΝΙΩΝ

Σχετικά με τις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Χανίων και με βάση τα πρόσφατα στοιχεία της Fraport-Greece για την περίοδο Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2025, καταγράφεται ρεκόρ αφίξεων με 1,4 εκ. αφίξεις, σημειώνοντας αύξηση 3,6% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του 2024, όπου είχαν σημειωθεί 50 χιλ. λιγότερες αφίξεις, χρονιά κατά την οποία είχαν καταγραφεί και οι περισσότερες αφίξεις έως τότε.

Η φετινή αύξηση, σε σχέση με το 2024, οφείλεται αποκλειστικά στους μη Σκανδιναβούς, οι οποίοι σημειώνουν ποσοστό αύξησης 6%. Αντίθετα, οι Σκανδιναβοί καταγράφουν οριακή μείωση, με τους Φινλανδούς και Σουηδούς να σημειώνουν πτώση αφίξεων κατά 3%, έκαστος. Αναφορικά με τις κύριες εθνότητες των μη Σκανδιναβών, Γερμανοί και Βρετανοί είναι αυτοί που σημειώνουν σημαντικά ποσοστά αυξήσεων με 8% με τους Βρετανούς να συνεχίζουν να παραμένουν στην πρώτη θέση επί των συνολικών αφίξεων με ποσοστό 18% και να ακολουθούν Γερμανοί, Δανοί Πολωνοί και Νορβηγοί με ποσοστά που κυμαίνονται από 10% έως 12%. Οι Πολωνοί καταλαμβάνουν την τέταρτη θέση επί των συνολικών αφίξεων με ποσοστό 10%, σημειώνοντας παράλληλα αύξηση των αφίξεων τους κατά 3%. Σουηδοί και Φινλανδοί ακολουθούν με ποσοστά 7% και 6% αντίστοιχα, ενώ αξιοσημείωτη είναι η αύξηση των Γάλλων κατά 26%, ανεβαίνοντας στην ένατη θέση επί των συνολικών αυξήσεων. Σχετικά με τις υπόλοιπες εθνότητες, ενθαρρυντικές είναι οι αυξήσεις των Αυστριακών και Ολλανδών με διψήφιο ποσοστό αύξησης ενώ αντίθετα ανησυχητική είναι η πτώση των Κυπρίων κατά 9%. Επίσης, έχουμε και την προσέλκυση νέων αγορών, αφού για πρώτη φορά επισκέπτονται τη Δυτική Κρήτη με απευθείας πτήση αλλοδαποί επισκέπτες που προέρχονται από την Πορτογαλία (Γράφημα 1).

Γενικά παρατηρούμε ότι οι Σκανδιναβοί σταθεροποιούνται γύρω στο 35% επί των συνολικών αφίξεων μετά την εποχή του κορονοϊού, όταν πριν το ποσοστό τους είχε εδραιωθεί γύρω στο 50%, ενώ αντίθετα οι αφίξεις των μη Σκανδιναβών αυξάνονται με γοργούς ρυθμούς (Γράφημα 2).

Παρουσίαση

Video



ΑΦΙΞΕΙΣ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΣΤΟ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αναφορικά με τις αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στο αεροδρόμιο Ηρακλείου και με βάση τα πρόσφατα στοιχεία της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας Ηρακλείου, για την περίοδο Ιανουάριος - Σεπτέμβριος 2025, καταγράφεται επίσης ρεκόρ αφίξεων, της τάξεως των 3,6 εκατ. αφίξεων, σημειώνοντας αύξηση κατά 6,2% σε σχέση με τις αφίξεις της αντίστοιχης περυσινής περιόδου που είχαν φτάσει τα 3,4 εκ. αφίξεις, οι οποίες ήταν και οι υψηλότερες αφίξεις έως τότε.

Γερμανοί, Βρετανοί και Γάλλοι απαρτίζουν την πρώτη τριάδα καταλαμβάνοντας το 55% επί των συνολικών αφίξεων με τους Γερμανούς να συνεχίζουν να παραμένουν στην κορυφή της λίστας με 28%, σημειώνοντας μια σημαντική αύξηση της τάξεως του 6% σε σχέση με την αντίστοιχη περυσινή περίοδο. Στη δεύτερη θέση επί των συνολικών αφίξεων παραμένουν οι Βρετανοί με 17%, σημειώνοντας αύξηση 11% σε σχέση με το προηγούμενο έτος και ακολουθούν οι Γάλλοι με 11%, καταγράφοντας άνοδο της τάξεως του 4% συγκριτικά με την περασμένη σεζόν (*Γράφημα-3*).

Σχετικά με τις άλλες εθνότητες, οι Πολωνοί ανεβαίνουν στην τέταρτη θέση επί των συνολικών αφίξεων με ποσοστό 6% παρουσιάζοντας όμως μια μικρή μείωση 2% σε σχέση με την προηγούμενη περίοδο. Πτώση παρουσιάζουν και οι Ολλανδοί κατά 4%, κατεβαίνοντας στην πέμπτη θέση επί των συνολικών αφίξεων, ενώ ενθαρρυντική είναι η αύξηση των Ισραηλινών και Ιταλών κατά 45% και 19% συγκριτικά με το περασμένο έτος (*Γράφημα-4*).

ΕΡΕΥΝΑ ΠΡΟΦΙΛ ΕΠΙΣΚΕΠΤΗ 2025

Η υλοποίηση της φετινής τουριστικής έρευνα στον Αερολιμένα Χανίων, εκτός από τις προσωπικές συνεντεύξεις και ερωτηματολόγια όπου χρειάζεται, πραγματοποιείται πλήρως με το αυτοματοποιημένο σύστημα οικειοθελούς συμμετοχής των αλλοδαπών τουριστών με την χρήση των προσωπικών τους συσκευών (PC, Smartphone και Tablet). Η επιλογή αυτής της δυνατότητας γνωστοποιείται στους επισκέπτες από τον εκπρόσωπο της έρευνας ή/ και με ROLL UPS και ενεργοποιείται στην γλώσσα επιλογής του ενδιαφερόμενου μέσω οπτικής σάρωσης κατάλληλου Url ή QR Code από το laptop, smartphone ή tablet. Αναφορικά με τα αποτελέσματα της έρευνας, οι τουρίστες που προτιμάνε το αεροδρόμιο Χανίων ως τελικό προορισμό για τις διακοπές τους, παρουσιάζουν μια σταθεροποιητική τάση ως προς το προφίλ τους σε σχέση με την περυσινή τουριστική περίοδο σε σημείο να μπορούμε να υποστηρίξουμε ότι οι όποιες

ανακατατάξεις συντελέστηκαν στην περίοδο 2020-2022 έχουν παγιωθεί και βρισκόμαστε πλέον σ’ ένα καινούργιο σημείο ισορροπίας. Ολοένα και υψηλότερο είναι το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών που επισκέπτονται τη Δυτική Κρήτη για **πρώτη φορά**, με το 55% των τουριστών να επισκέπτονται τη Δυτική Κρήτη για πρώτη φορά σε αντίθεση με τα προηγούμενα έτη, όπου το συγκεκριμένο ποσοστό ήταν χαμηλότερο. Την διαφορά αυτή ενισχύει η αύξηση των επισκεπτών από το Η.Β., την Γερμανία και την Πολωνία.

Οικονομική κατάσταση – Ανάλυση δαπανών

Ο μέσος όρος του εισοδηματικού επιπέδου των επισκεπτών κυμαίνεται στα 70.000 ευρώ, παρουσιάζοντας μια μικρή αύξηση σε σχέση με την προηγούμενη τουριστική περίοδο. Αυτή η αύξηση οφείλεται κυρίως από τουρίστες του Ηνωμένου Βασιλείου και Γερμανίας, αλλά και από την ιδιαίτερη αύξηση αλλοδαπών τουριστών που προέρχονται από χώρες της Αμερικής, Καναδά και Αυστραλίας, οι οποίοι είναι και πολύ υψηλού εισοδηματικού προφίλ. Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το 1/3 των επισκεπτών στην περιοχή μας δηλώνει εισόδημα πάνω από 100.000 € (*Γράφημα-5*).

Σε σχέση με το μέγεθος **της μέσης δαπάνης** που πραγματοποιεί ο επισκέπτης στις κύριες κατηγορίες εξόδων έως τώρα **δεν διαφέρουν καθόλου ή στατιστικά σημαντικά** από το προηγούμενο έτος και κυμαίνονται στα 1000 ευρώ ανά ταξίδι. Οι μέσες δαπάνες για εστίαση καταλαμβάνουν το 50% των συνολικών δαπανών, ενώ ακολουθούν δαπάνες ενοικίασης οχήματος με 30% και αγορές προϊόντων το υπόλοιπο 20% των δαπανών (*Γράφημα-6*).

Παρατηρώντας τα παραπάνω μπορούμε να συμπεράνουμε ότι το οικονομικό αποτύπωμα δαπανών των επισκεπτών δεν έχει αλλάξει. Το γεγονός αυτό ενισχύεται από την άποψη των επισκεπτών ότι η Δυτ. Κρήτη αποτελεί έναν προορισμό όπου οι υπηρεσίες που προσφέρει σε σχέση με το κόστος, είναι σε εξαιρετικό επίπεδο (ποσοστό Ικανοποίησης ~90%!). Το τελευταίο όμως, δεν αναιρεί το γεγονός ότι φέτος υπάρχει αυξημένο κόστος γενικά σε όλο το φάσμα των υπηρεσιών τουρισμού, γεγονός που αναγνωρίζεται από τους επισκέπτες χωρίς ωστόσο να επηρεάζει το ύψος των δαπανών από την πλευρά τους. Σε αυτό ακριβώς το σημείο ίσως να **έγκειται και ο γρίφος της δυσφορίας αρκετών επιχειρήσεων της περιοχής** καθώς καλούνται να μοιραστούν το ίδιο με πέρυσι ποσό δαπανών των επισκεπτών, την ίδια στιγμή που πρέπει να αντιμετωπίσουν πολύ αυξημένα κόστη ενέργειας και πρώτων υλών, γεγονός που καθιστά το προϊόν ακριβό με χαμηλά περιθώρια

κέρδους και μειωμένη ανταγωνιστικότητα (*Γράφημα-7*).

Χαρακτηριστικά επισκέπτη / προτιμήσεις / σχόλια

Εννέα στους δέκα αλλοδαπούς τουρίστες όχι μόνο θα επιθυμούσε να ξαναεπισκεφθεί τη Δυτική Κρήτη αλλά θα το σύστηνε ανεπιφύλακτα σε συγγενείς και φίλους. Επίσης, ένας στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες δηλώνει ότι θα επισκεπτόταν την περιοχή και κατά τη διάρκεια της χειμερινής περιόδου αν υπήρχε απευθείας ανταπόκριση από την πόλη του, γεγονός που αναδεικνύει τη δυναμική του προορισμού για επέκταση της τουριστικής περιόδου. Η ποιότητα των υπηρεσιών στα τουριστικά καταλύματα, η ποιότητα των τοπικών αγροτικών προϊόντων, η φιλοξενία των ντόπιων ανθρώπων, το τοπίο της Πόλης, καθώς η ηρεμία και ασφάλεια του τόπου αξιολογούνται πολύ θετικά (~90% +) κατά τη διάρκεια παραμονής τους. Σταθεροποίηση προτιμήσεων παρατηρούμε στον τύπο καταλύματος αλλά και στα πακέτα διαμονής που προτιμούν οι αλλοδαποί τουρίστες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχει σταθεροποίηση στα ποσοστά των τουριστών που προτιμούν το λεγόμενο πακέτο “all inclusive” γύρω στο 17%, με σχεδόν τους μισούς αλλοδαπούς επισκέπτες να μην προτιμάει κανένα πακέτο. Καθοριστικός παράγοντας για την επιλογή του “all Inclusive” παραμένει η συνοδεία παιδιών κάτω των 15 ετών και η προσέλευση οργανωμένων ομάδων επισκεπτών (*Γράφημα-8*).

Ελαφρώς αυξημένο είναι το ποσοστό των αλλοδαπών τουριστών που προτιμούν τις βραχυπρόθεσμες ενοικιάσεις τύπου AirBnB, αφού περίπου **το 16% των** επισκεπτών επιλέγει να διαμένει σε τέτοια καταλύματα. Τα ξενοδοχεία, παραμένουν στην πρώτη θέση των προτιμήσεων των τουριστών, με έξι στους δέκα από αυτούς να τα επιλέγουν, ενώ σχεδόν δύο στους τρεις τουρίστες προτιμούν πολυτελή ξενοδοχεία 4 & 5 αστέρων. Οι βίλες μετά τον διπλασιασμό προσφοράς που παρατηρήθηκε στην περίοδο 2019-21 έχουν φτάσει σταθερά το ποσοστό τους πάνω από 5% (*Γράφημα-9*).

Αυξημένο είναι το ποσοστό (49%) των αλλοδαπών επισκεπτών που πραγματοποιούν διακοπές με τον/τη σύζυγο/σύντροφο, ενώ αντίθετα μειωμένο είναι το ποσοστό (28%) εκείνων που προτιμούν τις οικογενειακές διακοπές με παιδιά σε σχέση με την προηγούμενη τουριστική περίοδο (*Γράφημα-10*).

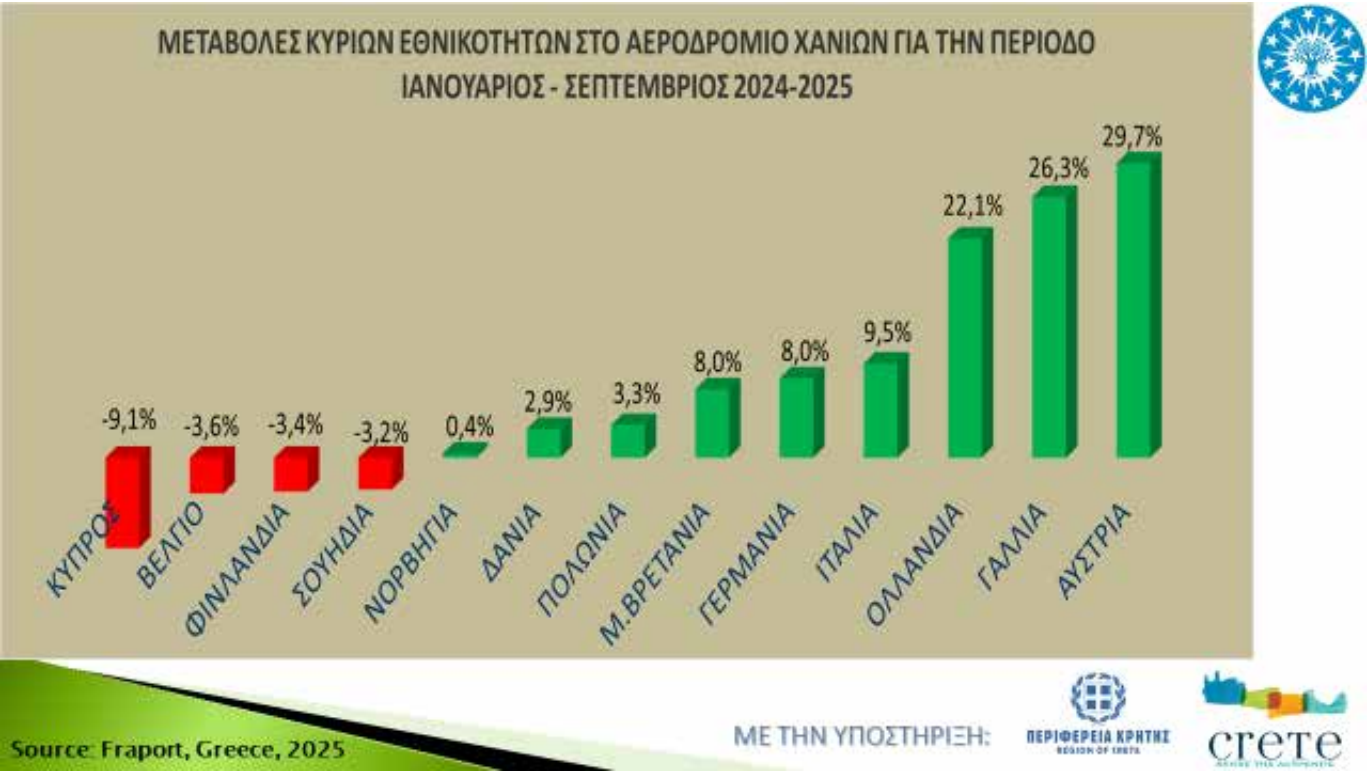
Το 45% των επισκεπτών επιλέγουν την παραλία του Ελαφονησίου και ακολουθούν αυτές των Μπάλου και Φαλασάρνων με ποσοστά 32% και 27%, αντίστοιχα, ενώ ένας στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες

πραγματοποιεί επισκέψεις σε μοναστήρια, εκκλησίες, μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους. Παρατηρείται ότι οι εμβληματικές παραλίες του Νομού Χανίων, είναι στις πρώτες επιλογές των αλλοδαπών τουριστών και κρίνεται απαραίτητη η αιεφορική διαχείριση των προορισμών αυτών, δεδομένου του πολύ μεγάλου αριθμού αφίξεων αλλοδαπών τουριστών. Αξιο αναφοράς είναι η μεγάλη αύξηση επισκεψιμότητας φέτος για την παραλία του Ελαφονησίου, καθώς και τα έντονα αρνητικά σχόλια για τις συγκεκριμένες παραλίες αναφορικά με τον πολύ μεγάλο αριθμό επισκεπτών, την οχλαγωγία, την καθαριότητα και την προστασία των οικοσυστημάτων (*Γράφημα-11*). Αναφορικά με τα τοπικά προϊόντα διατροφής, ο αλλοδαπός τουρίστας μένει πολύ ικανοποιημένος από τα ποιοτικά χαρακτηριστικά των προϊόντων αυτών, ενώ φέτος δείχνει να προβαίνει σε μεγαλύτερες από άλλες χρονιές ποσότητες αλλά και ποικιλία προϊόντων. Για πρώτη φορά τα τοπικά τυριά μαζί με το ελαιόλαδο βρίσκονται στις πρώτες θέσεις των προτιμήσεων των αλλοδαπών τουριστών, με δύο στους τρεις αλλοδαπούς επισκέπτες να προβαίνουν σε αγορά αυτών των προϊόντων. Ιδιαίτερη δυναμική παρουσιάζει το κρητικό μέλι, και η τσικουδιά, τα οποία μαζί με το κρασί, προτιμούνται από σχεδόν τους μισούς τουρίστες. Σημαντική επίσης είναι η αύξηση της αγοράς βοτάνων και μπαχαρικών καθώς επίσης και του τοπικού φυσικού χυμού και του παραδοσιακού παξιμαδιού (*Γράφημα-12*).

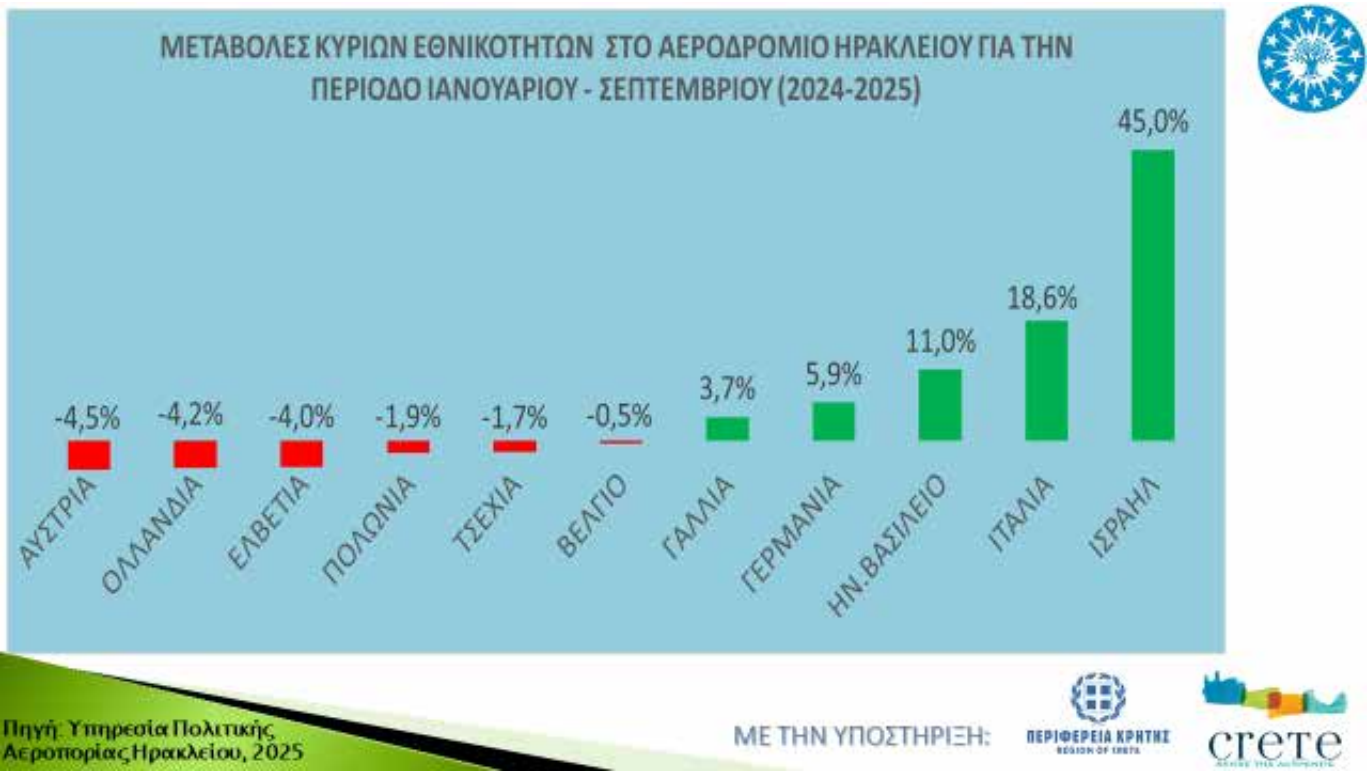
Οι αλλοδαποί τουρίστες συνεχίζουν να εκφράζουν τη δυσανεσκεια τους σχετικά με την κακή κατάσταση του οδικού δικτύου και της σήμανσης, ενώ το σύστημα αποκομιδής και περισυλλογής απορριμμάτων χρήζει περαιτέρω αναβάθμισης και ενίσχυσης, καθώς πραγματοποιείται έντονη χρήση πλαστικών κυρίως στην Πόλη των Χανίων. Επίσης, και φέτος, λόγω του μεγαλύτερου τουριστικού κύματος που έχει δεχτεί ποτέ η περιοχή, εκφράζεται έντονα η δυσανεσκεια και ο προβληματισμός για την έλλειψη διαθέσιμων χώρων στάθμευσης και την κυκλοφοριακή συμφόρηση κυρίως στην Πόλη Χανίων. Από την άλλη, αρκετά είναι τα θετικά σχόλια για τη διαπλάτυνση και δημιουργία νέων πεζοδρομίων αλλά και για τα φεστιβάλ που διοργανώνονται από τον Δήμο Χανίων όπως είναι η Παραδοσιακή Στράτα.

Τέλος, θα θέλαμε να επισημάνουμε τη δυσφορία των αλλοδαπών τουριστών αναφορικά με το αυξημένο κόστος παροχής υπηρεσιών στους χώρους εστίασης, φιλοξενίας και μεταφοράς, όπως επίσης και την έντονη ανησυχία και προβληματισμό τους για τον συνωστισμό σε περιοχές ιδιαίτερου φυσικού κάλλους της Δυτικής Κρήτης, τα οποία χρήζουν άμεσης αντιμετώπισης από τους υπεύθυνους φορείς.

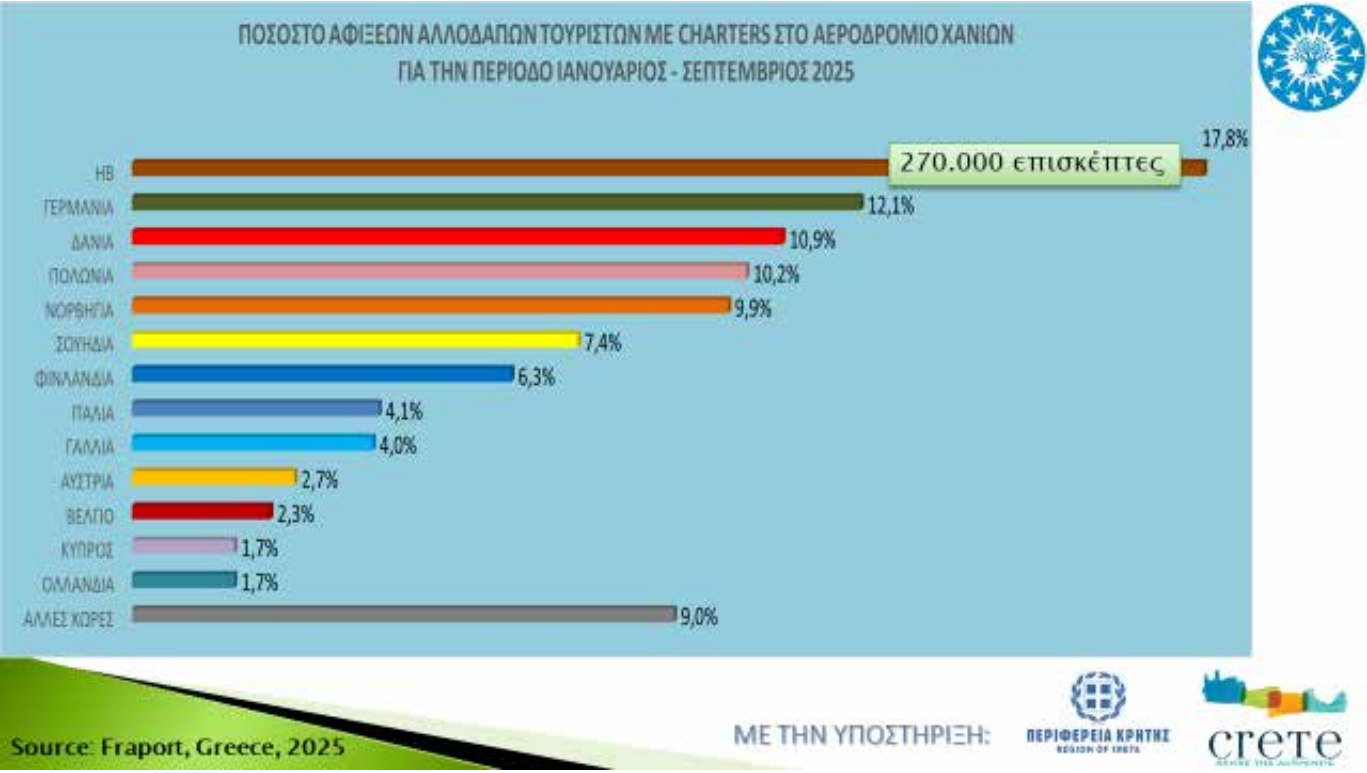
Γράφημα 1



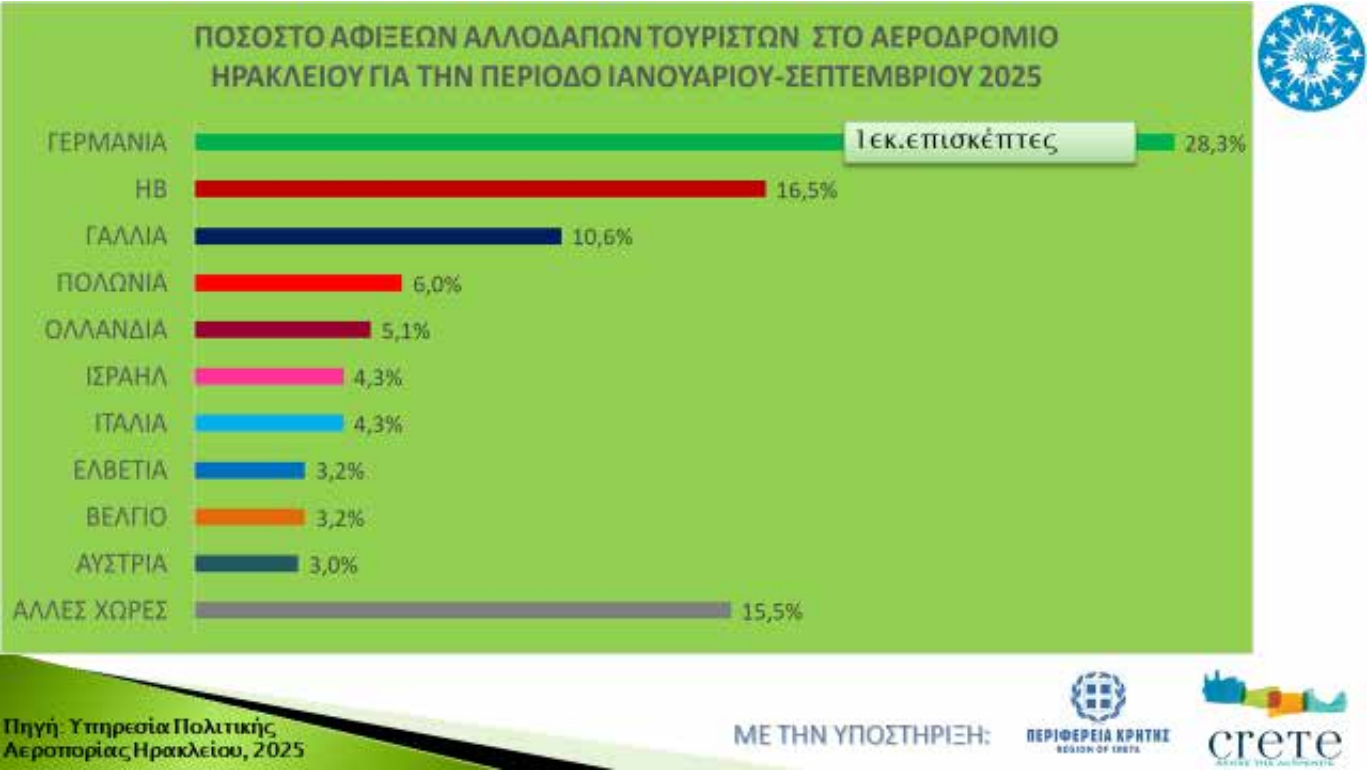
Γράφημα 3



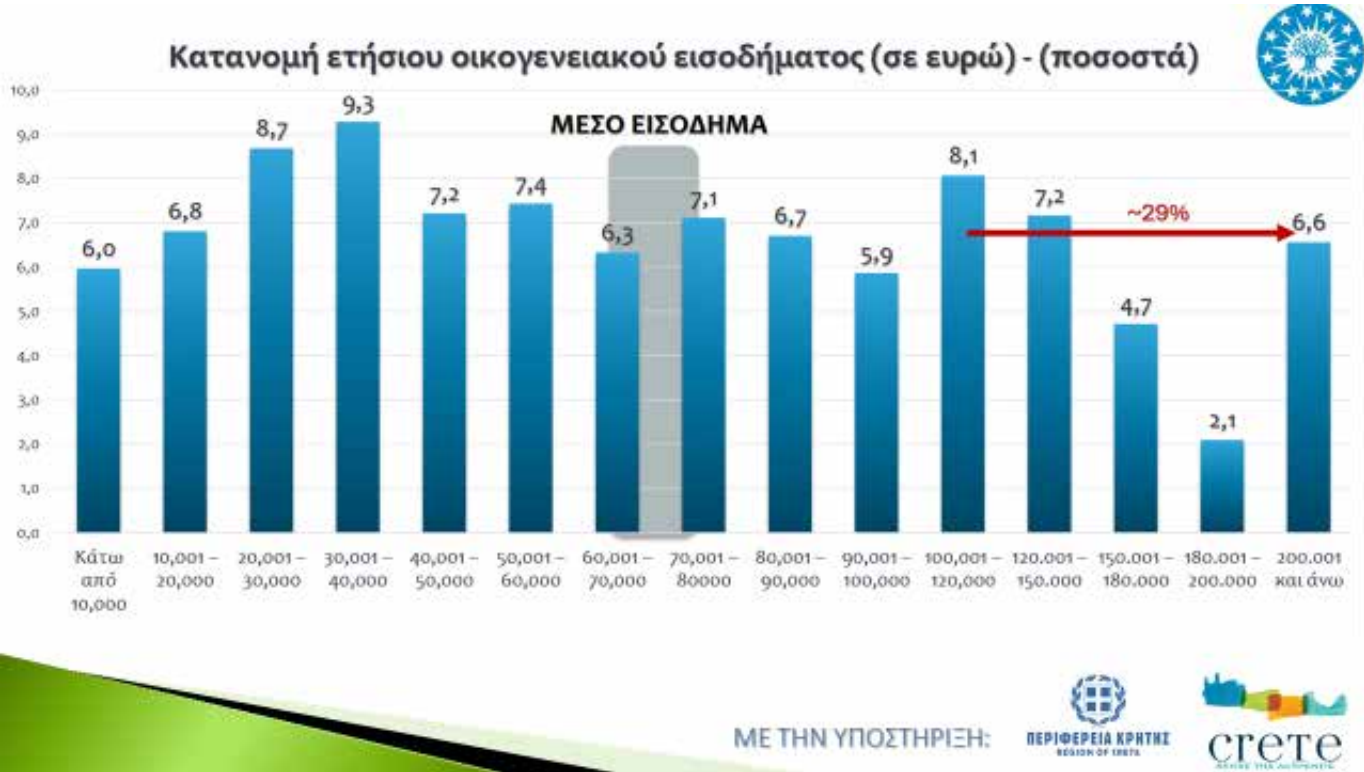
Γράφημα 2



Γράφημα 4



Γράφημα 5



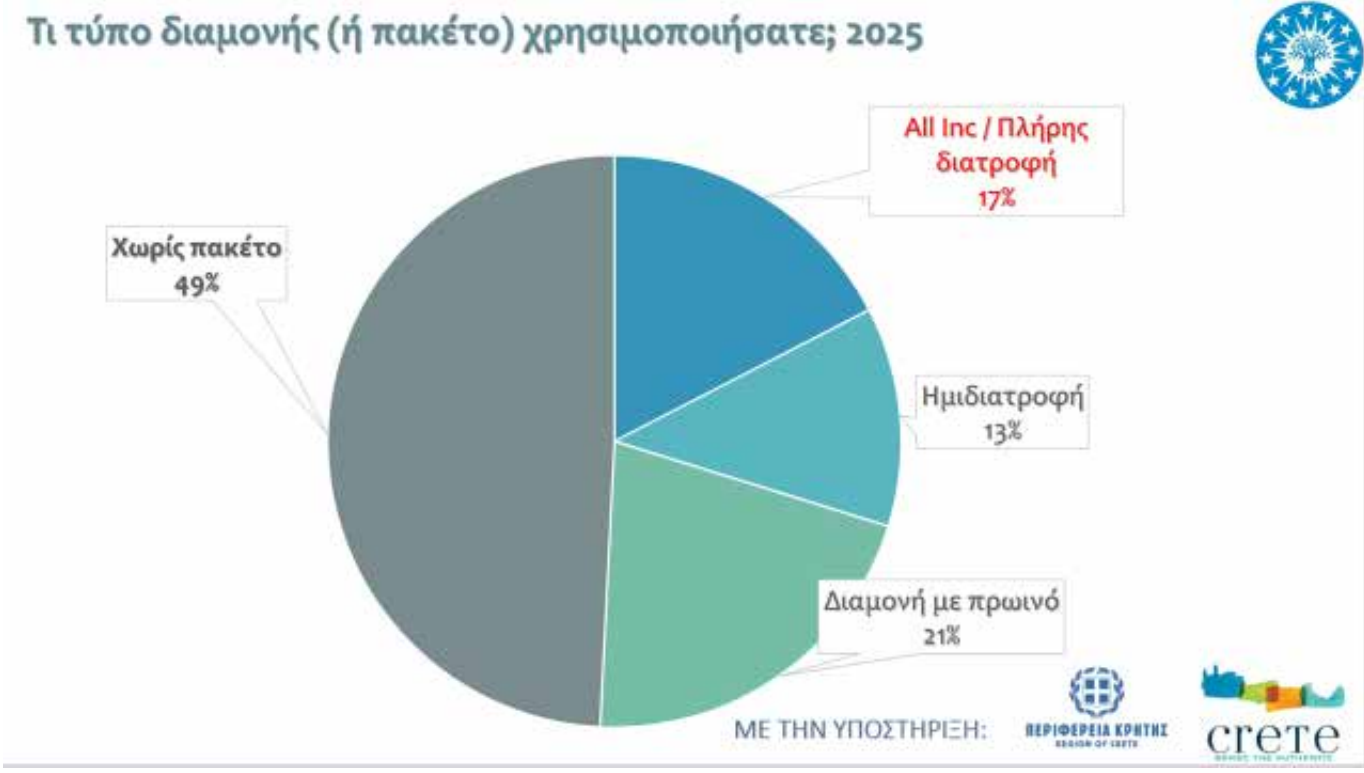
Γράφημα 7



Γράφημα 6



Γράφημα 8



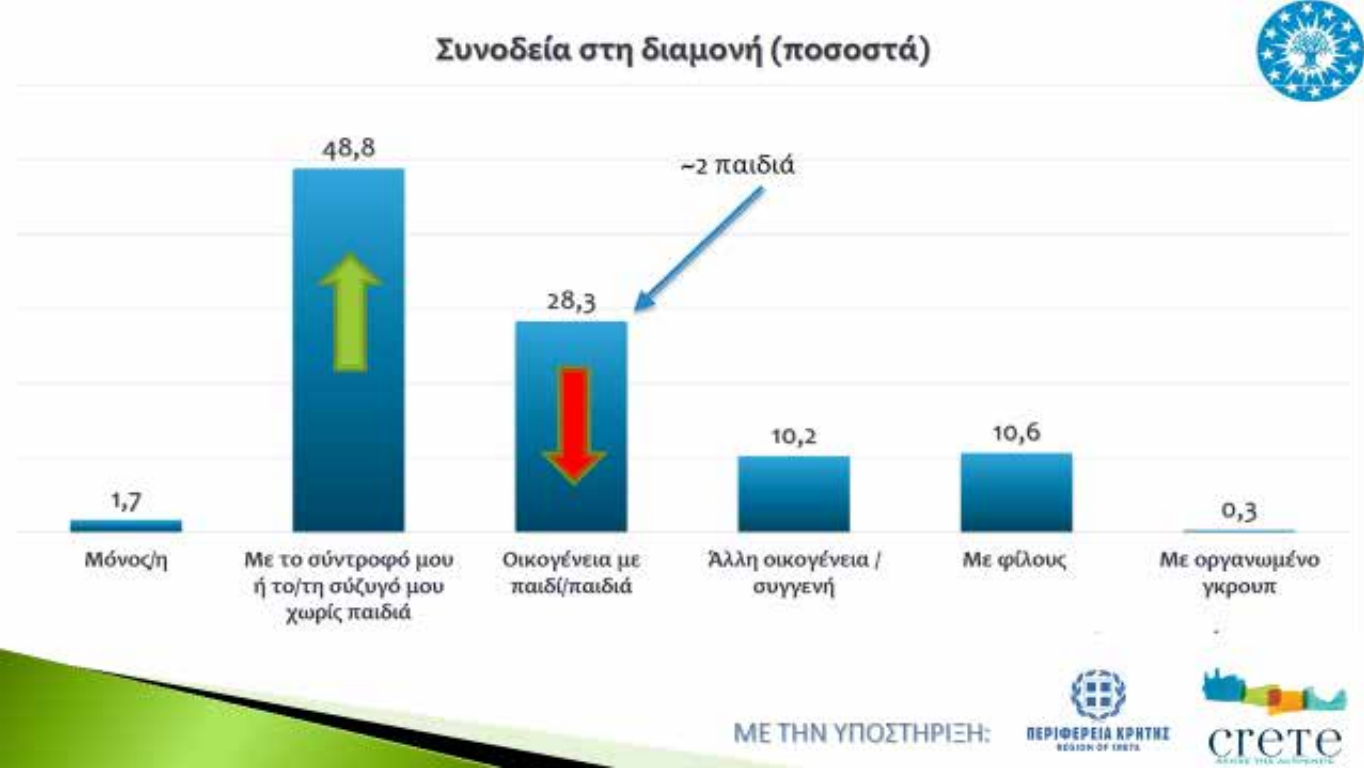
Γράφημα 9



Γράφημα 11



Γράφημα 10



Γράφημα 12

